

જિલ્લા શિક્ષણ સમિતિ - કચ્છ

દ્વિતીય સત્રાંત કસોટી - 2025

તારીખ : 19-04-2025

વિષય : ગણિત

ગુણ : 80

વાર : શનિવાર

ધોરણ : 6

સમય : 8-00 થી 11-00

પ્રશ્ન-1 નીચે આપેલા દાખલા ગણો : (ચારમાંથી ત્રણ) (6)

- (1) $\frac{2}{5}$ નો સમઅપૂર્ણાંક શોધો, જેના અંશમાં 8 હોય.
- (2) $\frac{15}{18}$ નો સમઅપૂર્ણાંક શોધો, જેનો છેદ 6 હોય.
- (3) $\frac{28}{49}$ નો સમઅપૂર્ણાંક શોધો, જેના અંશમાં 4 હોય.
- (4) $\frac{6}{7}$ નો સમઅપૂર્ણાંક શોધો, જેના છેદમાં 42 હોય.

પ્રશ્ન-2 (અ) નીચેના અપૂર્ણાંકોની સરખામણી કરો અને યોગ્ય સંકેત મૂકો : ('<', '>', '=') (4)

- (1) $\frac{5}{8}$ $\frac{7}{8}$ (2) $\frac{2}{9}$ $\frac{2}{11}$
- (3) $\frac{2}{3}$ $\frac{3}{4}$ (4) $\frac{4}{6}$ $\frac{2}{3}$

(બ) નીચેના દાખલા ગણો : (ત્રણમાંથી બે) (6)

- (1) અનુજે એક કલાકમાં $\frac{3}{5}$ માં ભાગનું અંતર કાપ્યું. રહીમે એ જ અંતર એક કલાકમાં $\frac{2}{3}$ માં ભાગનું કાપ્યું હોય, તો કોની ઝડપ વધુ હોય ?
- (2) ધોરણ-6ના 50 બાળકોના વર્ગખંડમાંથી 35 બાળકોએ ક્રિકેટની રમતમાં ભાગ લીધો, જ્યારે આ જ વર્ગમાંથી $\frac{4}{5}$ જેટલા બાળકોએ ખો-ખોની રમતમાં ભાગ લીધો. તો કઈ રમતમાં વધુ બાળકોએ ભાગ લીધો ?
- (3) રાધાએ એક કેકનો $\frac{2}{3}$ મો ભાગ ખાધો તથા મીરાંએ આ જ કેકમાંથી $\frac{3}{4}$ મો ભાગ ખાધો, તો કોણે વધુ કેક ખાધી ?

પ્રશ્ન-3 (અ) નીચેના દશાંશ અપૂર્ણાંકોની સરખામણી કરો અને યોગ્ય સંકેત મૂકો : ('<', '=', '>') (4)

- (1) 5.03 5.3 (3) 0.044 0.4
- (2) 3.4 3.40 (4) 5.64 5.6

(બ) દશાંશનો ઉપયોગ કરી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (4)

- (1) 235 સેમીને મીટર સ્વરૂપે દર્શાવો.
- (2) 583 ગ્રામને કિગ્રા સ્વરૂપે દર્શાવો.

પ્રશ્ન-4 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (12)

- (1) અર્જુને 2 કિલો 350 ગ્રામ સફરજન, 3 કિલો 750 ગ્રામ કેળા અને 1 કિલો 280 ગ્રામ સંતરા ખરીદ્યા. અર્જુને ખરીદેલું કુલ વજન શોધો.
- (2) રાજ પાસે ₹ 28 હતા. તેમાંથી તેણે ₹ 16.25ની ચોકલેટ ખરીદી, તો રાજ પાસે કેટલા રૂપિયા બાકી રહ્યા ?

- (3) વિરાટ 3 કિમી 45 મીટર સવારે તેમજ 2 કિમી 350 મીટર સાંજે ચાલે છે. તો વિરાટ એક દિવસમાં કુલ કેટલું અંતર ચાલે છે ?
- (4) મીના પાસે 15 મીટર 25 સેમી લાંબું કાપડ હતું. તેમાંથી તેણે પડદા બનાવવા માટે 3 મીટર 50 સેમી લંબાઈનું કાપડ તેમાંથી કાપ્યું, તો તેની પાસે કેટલું કાપડ બાકી રહ્યું ?

પ્રશ્ન-5 સૂચના મુજબ કરો :

- (1) 25 વિદ્યાર્થીઓના વર્ગમાંથી એક પરીક્ષામાં વિદ્યાર્થીઓએ મેળવેલ ગ્રેડ નીચે મુજબ છે. આવૃત્તિ ચિહ્નનો ઉપયોગ કરીને આ ગ્રેડને કોષ્ટકમાં ગોઠવો.
C, A, B, D, C, A, B, E, B, C, D, B, C,
E, A, B, A, C, B, C, B, A, C, B, D
- (2) ધોરણ-6ના 20 વિદ્યાર્થીઓની પસંદગીની રમત નીચે મુજબ છે. આવૃત્તિ ચિહ્નનો ઉપયોગ કરીને આ માહિતીને કોષ્ટકમાં ગોઠવો.
ખો-ખો, ક્રિકેટ, કબડ્ડી, હોકી, ક્રિકેટ, ખો-ખો, કબડ્ડી, ક્રિકેટ, ખો-ખો, ખો-ખો, ક્રિકેટ, કબડ્ડી, ખો-ખો, ક્રિકેટ, કબડ્ડી, ક્રિકેટ, ખો-ખો, કબડ્ડી, હોકી, ક્રિકેટ

પ્રશ્ન-6 સૂચના મુજબ કરો :

- (1) ધોરણ-6માં વિદ્યાર્થીના પ્રિય વિષય અંગે એક સર્વે કરવામાં આવ્યો. આ માહિતી નીચેના ચિત્ર-આલેખમાં દર્શાવી છે.

વિષય	વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array} = 4$ વિદ્યાર્થી
ગુજરાતી	$\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c } \hline \square \\ \hline \end{array}$
અંગ્રેજી	$\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$
ગણિત	$\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c } \hline \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c } \hline \square \\ \hline \end{array}$
વિજ્ઞાન	$\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c } \hline \square \\ \hline \end{array}$
સામાજિક વિજ્ઞાન	$\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline \square & \square \\ \hline \end{array}$

આપેલ ચિત્ર-આલેખનું અવલોકન કરી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

- (1) કયો વિષય વિદ્યાર્થીઓને સૌથી વધુ પ્રિય છે ?
- (2) કયો વિષય વિદ્યાર્થીઓને સૌથી ઓછો પ્રિય છે ?
- (3) વિજ્ઞાન વિષય કેટલા વિદ્યાર્થીઓને પ્રિય છે ?
- (4) ગણિત કરતાં વિદ્યાર્થીઓને કયા વિષય વધુ પ્રિય છે ?

ફક્ત પ્રજ્ઞાચક્ષુ માટે :

- (1) ધોરણ-6ના વિદ્યાર્થીના પ્રિય વિષય અંગે નીચે મુજબ સર્વે કરવામાં આવ્યો. આ કોષ્ટક પરથી આપેલ પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

વિષય	વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા
ગુજરાતી	13
અંગ્રેજી	10
ગણિત	9
વિજ્ઞાન	12
સામાજિક વિજ્ઞાન	11

- (1) કયો વિષય વિદ્યાર્થીઓને સૌથી વધુ પ્રિય છે ?
- (2) કયો વિષય વિદ્યાર્થીઓને સૌથી ઓછો પ્રિય છે ?
- (3) ગણિત વિષય કેટલા વિદ્યાર્થીઓને પ્રિય છે ?
- (4) અંગ્રેજી કરતાં વિદ્યાર્થીઓને કયો કયો વિષય ઓછો પ્રિય છે ?

- (2) જિલ્લા કક્ષાના ગણિત-વિજ્ઞાન પ્રદર્શનમાં ચાર દિવસ દરમિયાન આવેલ મુલાકાતીઓની સંખ્યા નીચેના ચિત્ર-આલેખમાં દર્શાવેલ છે. તેના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

દિવસ	મુલાકાતીઓની સંખ્યા $\oplus = 80$ મુલાકાતીઓ
સોમવાર	$\oplus \oplus \oplus \oplus \oplus \oplus$
મંગળવાર	$\oplus \oplus \oplus \oplus \ominus$
બુધવાર	$\oplus \oplus \oplus \oplus \oplus \oplus \oplus$
ગુરુવાર	$\oplus \oplus \oplus \ominus$

- (1) કયા દિવસે સૌથી વધુ મુલાકાતીઓએ મુલાકાત લીધી ?
- (2) મંગળવારના દિવસે કેટલા મુલાકાતીઓએ મુલાકાત લીધી ?
- (3) ગુરુવાર કરતાં મંગળવારે કેટલા વધુ મુલાકાતીઓએ મુલાકાત લીધી ?
- (4) શું મંગળવાર કરતા સોમવારે વધુ મુલાકાતીઓએ મુલાકાત લીધી ?

ફક્ત પ્રજ્ઞાયક્ષુ માટે :

- (2) ધોરણ-6 થી 8માં વિદ્યાર્થીઓને પસંદગીના રંગ નીચે મુજબ આપ્યા છે, જે પરથી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

રંગ	વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા
લાલ	15
વાદળી	18
ગુલાબી	25
કેસરી	20
લીલો	12

- (1) વિદ્યાર્થીઓને સૌથી વધુ કયો રંગ પસંદ છે ?
- (2) ગુલાબી રંગ કેટલા વિદ્યાર્થીઓને પસંદ છે ?
- (3) વિદ્યાર્થીઓને કયો રંગ સૌથી ઓછો પ્રિય છે ?
- (4) ધોરણ-6 થી 8માં કુલ કેટલા બાળકો છે ?

પ્રશ્ન-7 (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર આપો :

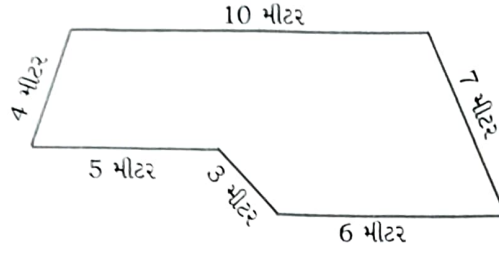
(5)

- (1) 6 સેમી લંબાઈવાળા ચોરસની પરિમિતિ =
 (A) 12 સેમી (B) 36 સેમી (C) 24 સેમી (D) 18 સેમી
- (2) 3 મીટર લંબાઈ અને 4 મીટર પહોળાઈ ધરાવતા લંબચોરસનું ક્ષેત્રફળ =
 (A) 14 મીટર (B) 24 ચો.મીટર (C) 12 ચો.મીટર (D) 12 મીટર
- (3) 20 સેમી પરિમિતિવાળા ચોરસની લંબાઈ = સેમી.
 (A) 80 (B) 10 (C) 5 (D) 4
- (4) 10 મીટર લંબાઈ અને 15 મીટર પહોળાઈ ધરાવતા લંબચોરસની પરિમિતિ =
 (A) 150 મીટર (B) 25 મીટર (C) 50 મીટર (D) 150 ચો.મીટર
- (5) જો લંબચોરસનું ક્ષેત્રફળ 96 ચો.સેમી અને લંબાઈ 12 સેમી હોય તો તેની પહોળાઈ = સેમી.
 (A) 12 (B) 8 (C) 20 (D) 49

(બ) માંગ્યા મુજબ ગણતરી કરો :

(6)

(1) આપેલ આકારની પરિમિતિ શોધો.



ફક્ત પ્રજ્ઞાચક્ષુ માટે :

(1) એક લંબચોરસની લંબાઈ 250 મીટર અને પહોળાઈ 300 મીટર હોય તો તે લંબચોરસની પરિમિતિ શોધો.

(2) એક લંબચોરસ ખેતરની લંબાઈ 180 મીટર અને પહોળાઈ 150 મીટર છે. અનુરાધા આ ખેતરની ફરતે એક વખત દોડે છે, તો તેણીએ કુલ કેટલું અંતર કાપ્યું હોય ?

(3) 30 મીટર લંબાઈ ધરાવતા ચોરસ બાગનું ક્ષેત્રફળ શોધો.

(ક) માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો : (બેમાંથી એક)

(4)

(1) એક લંબચોરસ ખેતરની લંબાઈ 200 મીટર અને પહોળાઈ 150 મીટર છે. આ ખેતરની ફરતે તારની વાડ કરવાનો ખર્ચ 1 મીટરના ₹ 35 લેખે કેટલો થશે ?

(2) એક ભોંયતળિયાની લંબાઈ 9 મીટર અને પહોળાઈ 6 મીટર છે. જેમાં 15 સેમી લંબાઈની ચોરસ લાદી લગાવવામાં આવે છે, તો આ ભોંયતળિયા માટે કેટલી લાદી જોઈશે ?

પ્રશ્ન-8 માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો :

(1) નીચેની મેચસ્ટિક પેટર્ન બનાવવા માટે કેટલીક દીવાસળીની જરૂર પડશે, તેનો નિયમ શોધો. (2)
નિયમ લખવા ચલનો ઉપયોગ કરો.

(a) મૂળાક્ષર Z માટે પેટર્ન Z

(b) મૂળાક્ષર E માટે પેટર્ન E

(2) જો હું ₹ 80માંથી ₹ P ખર્ચ કરું, તો મારી પાસે ₹ બાકી રહે. (1)

(3) ભાવેશની હાલની ઉંમર x વર્ષ છે. તેની 15 વર્ષ પછીની ઉંમર વર્ષ થાય. (1)

(4) એક દીવાસળીની પેટીમાં 50 દીવાસળી સમાય, તો n દીવાસળીની પેટીમાં કેટલી દીવાસળી સમાઈ શકે ? (1)

પ્રશ્ન-9 (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

(4)

એક શાળામાં 300 છોકરા, 250 છોકરી અને 20 શિક્ષકો છે, જે પરથી નીચેના ગુણોત્તર શોધો :

(a) છોકરાઓની સંખ્યા અને છોકરીઓની સંખ્યા

(b) છોકરીઓની સંખ્યા અને શિક્ષકોની સંખ્યા

(c) શિક્ષકોની સંખ્યા અને છોકરાઓની સંખ્યા

(d) કુલ બાળકોની સંખ્યા અને છોકરાઓની સંખ્યા

(બ) માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો :

(6)

(1) 35 સેમી લંબાઈના એક રેખાખંડના 3 : 4ના ગુણોત્તરમાં બે ભાગ કરવાના છે, તો દરેક ભાગની લંબાઈ શોધો.

(2) શું 12, 15, 16 અને 20 પ્રમાણમાં છે ? તે કહો તેમજ યોગ્ય ગણતરી કરો.

(3) પૃથ્વી પોતાની ધરી પર 24 કલાકમાં 360° ફરે છે, તો 6 કલાકમાં કેટલા અંશ ફરશે ?